

کوروش احمدی

دیپلمات پیشین

«دکترین هسته‌ای» را اگر زیرمجموعه دکترین یا استراتژی نظامی به شمار آوریم، تمرکز آن بر اهداف و مأموریت‌های مدنظر درباره ساخت و استفاده از سلاح هسته‌ای و امور مربوط به آن مانند بازدارندگی هسته‌ای و دیپلماسی و چانه‌زنی‌های مربوطه است. در این زمینه ملاحظات با حداکثر اختصار قابل طرح است:

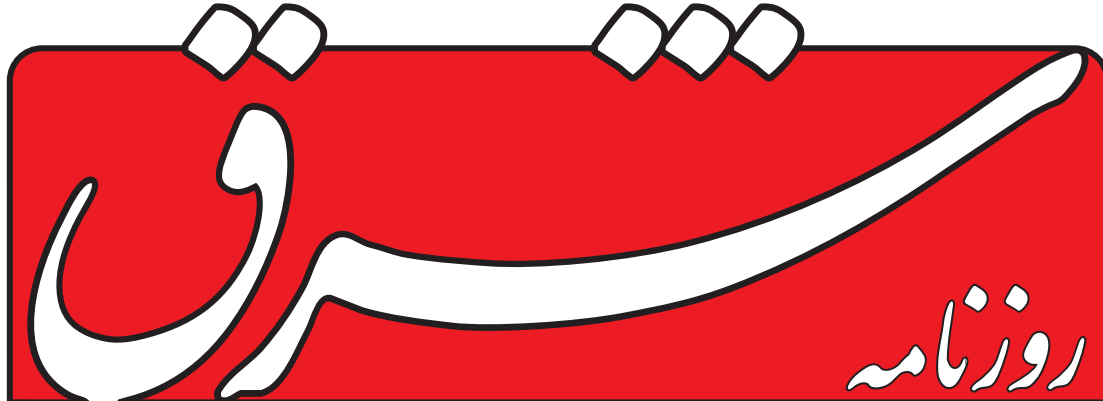
۱- ارزیابی یا درک یک کشور از تهدید و این تصور که برای مقابله با آن تهدید تنها راه چاره دستیابی به سلاح هسته‌ای است، مهم‌ترین فاکتور در «دکترین هسته‌ای» است. در اینجا منظور از تهدید باید تهدید عینی و ماهیتی باشد، نه تهدید مترتب بر سیاست‌های دوره‌ای و تغییریافته‌ها. به دیگر سخن، تهدید باید برآمده از فاکتورهای ژئوپلیتیک و ژئواستراتژیک و دائمی باشد و نمی‌تواند بر «اگرها» و احتمال‌ها استوار باشد و بالقوه یا بالفعل بودن تهدیدات نیز در اینجا موضوعیت ندارد. این تهدیدات صرف‌نظر از اینکه چه حزبی یا چه نظام سیاسی خاصی در یک کشور در قدرت است، مطرح است و در صورت دوام منشا خارجی آن همیشگی است چراکه تهدیدات امنیتی ناشی از اتخاذ سیاست‌های خاص می‌توانند در صورت تغییر آن سیاست‌ها متغی شوند. به‌عنوان مثال تهدیدی که پاکستان همیشه متوجه خود می‌دانسته و به دلیل آن مصمم به ساخت بمب اتمی شد، همیشگی و فوق‌احزاب و تصمیمات سیاسی و حتی نظام‌های سیاسی بوده است. البته برخی فاکتورهای ذهنی نیز مانند میل به قدرتمند بودن، پرستیژ، میراث سیاسی و معادلات سیاست داخلی نیز در موارد معدودی در میل به هسته‌ای شدن مؤثر بوده اما به دلیل هزینه فوق‌العاده سنگین ساخت بمب هیچ‌گاه به طور جدی مبنای کار نبوده‌اند.

۲- باورپذیری بودن ارزیابی تهدیدات برای جامعه بین‌المللی و جامعه ملی حائز کمال اهمیت است. اگر جامعه بین‌المللی به طور تلویحی وجود تهدید اعلامی را پذیرفته باشد، ممکن است مقاومت کمتری در برابر دستیابی یک کشور به سلاح هسته‌ای نشان دهد. برعکس، این تصور که بمب اتمی ممکن است به‌عنوان پوشش برای پیشبرد برخی سیاست‌ها در دستور کار یک کشور باشد، می‌تواند موجب بیشترین تقابل شود. همسویی مردم و جامعه خودی با ارزیابی تهدید اهمیت بیشتری دارد. مثال کلاسیک در این زمینه سلیح هسته‌ای پاکستان برای دستیابی به سلاح هسته‌ای می‌باشد. طی آن مسیر هم جامعه بین‌المللی تلویحاً نگرانی پاکستان را درک می‌کرد و هم اجماع کامل در بین مردم و همه طیف‌های سیاسی پاکستان مبنی بر لزوم هسته‌ای شدن کشورشان، بعد از هسته‌ای شدن هند وجود داشت. به‌همین دلیل درباره حمله معروف ذوالفقار علی بوتو مبنی بر اینکه «علف می‌خوریم و بمب می‌سازیم»، اجماع ملی وجود داشت و مردم آماده پرداخت هر هزینه‌ای در این زمینه بودند. به‌همین دلیل در آن کشور از عبدالقدیر خان، طراح بمب اتمی پاکستان، به‌عنوان قهرمان ملی یاد می‌شود.

۳- بررسی برای ساخت بمب باید شامل بررسی برای انتخاب یکی از دو گزینه، یعنی «قدرتمند شدن از طریق ساخت بمب» یا «قدرتمند شدن از طریق رشد و توسعه اقتصادی» نیز باشد.

سه شنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۳
۵ ذی‌القعدة ۱۴۴۵
۱۴ می ۲۰۲۴
سال بیست‌ویکم
شماره ۴۸۳۳
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

رهبر انقلاب در دیدار اعضای هیئت علمی
تکبره امام رضا (ع)

یکی از وظایف بزرگمان
این است که ائمه را به دنیا
معرفی کنیم

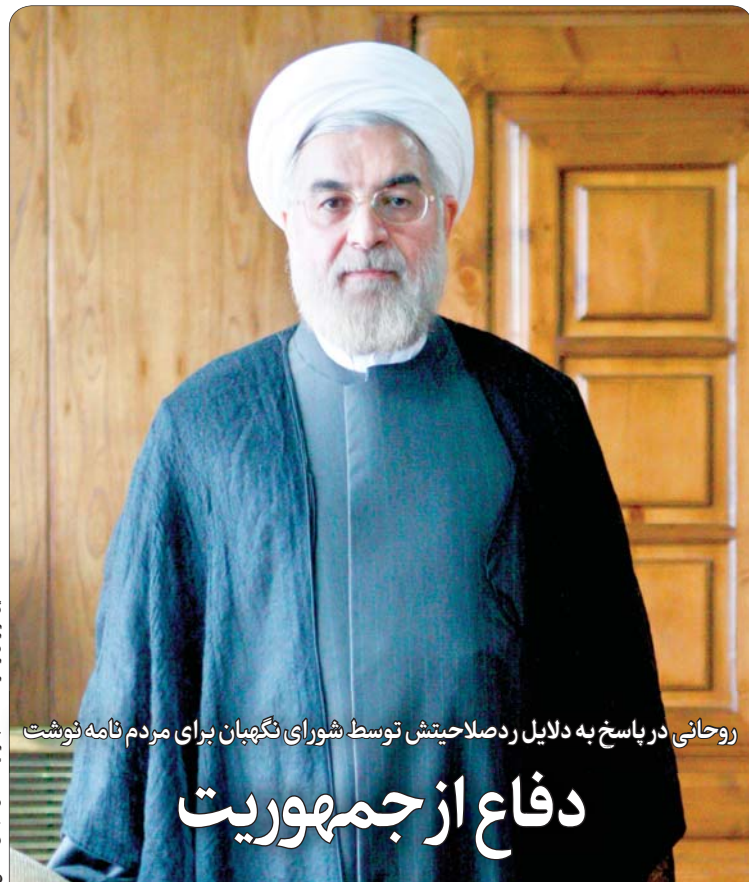
بازدید ۳ ساعته رهبر انقلاب از نمایشگاه کتاب

در «شرق» امروز می‌خوانید: جایی برای یحیی گل محمدی نیست • دیدار نماینده ویژه سازمان ملل متحد در امور افغانستان با حسین امیرعبداللہیان • عقب‌نشینی دولت از ثبت موجودی طلافروشان

نگاهی به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس درباره شدت بالای مصرف انرژی و عدم توجه به افزایش بهره‌وری از سوی متولیان

ریخت و پاش انرژی

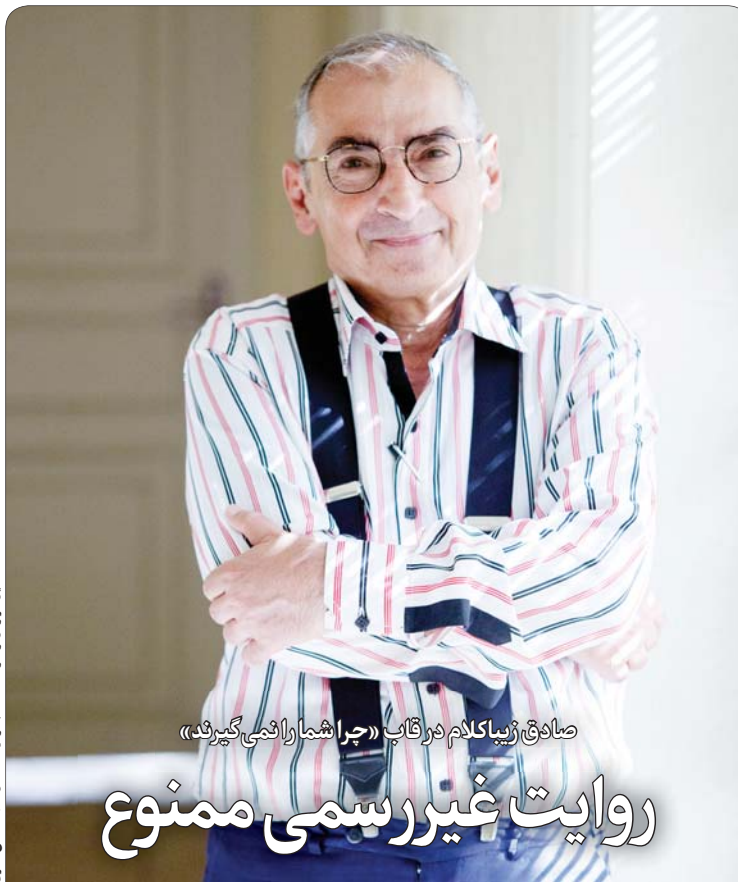
گزارش تیریک را در صفحه ۲ بخوانید

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید/ عکس: مهدی حسینی

روحانی در پاسخ به دلایل ردصلاحیتش توسط شورای نگهبان برای مردم نامه نوشت

دفاع از جمهوریت

این گزارش را در صفحه ۲ بخوانید/ عکس: سیدنگار شرق

صادق زیناکلام در قلاب «چرا شما را نمی‌گیرند»

روایت غیررسمی ممنوع

یادداشت

به فراخور بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و پاسداشت زبان و ادب پارسی

شاهنامه، میراث ملی ایرانیان

نیماعظمی

شاهنامه فردوسی از جمله گران‌قدرترین و ارزشمندترین اسناد «هویت ملی» یکایک ایرانیان است. این اثر سترگ، دربرگیرنده مجموعه اندیشه و باورهای ایرانیان بوده و از این رو که هویت همان سازه روانی اجتماعی است که پوشش‌دهنده مؤلفه چگونگی اندیشه و اندیشمندی فرد است که او و هم‌اندیشان او را از دیگران جدا کرده و به او «ملیت» می‌بخشد؛ و ملیت نیز همان هسته بنیادین فرهنگ در همه جوامع بشری است. فردوسی در سرایش شاهنامه در پی آن بوده تا فرهنگ ایرانیان را از اسطوره تا تاریخ به هم پیوند داده و در نظمی دلکش هویت ایرانی را جانی دوباره ببخشد؛ زیرا که خواسته او دستیابی و دسترسی به بهترین ریخت از زیست‌تاریخی و اجتماعی یکایک مردم ایران بوده است. از این رو می‌توان گفت شاهنامه گزاره و ستون‌های هویت ملی ایرانیان از جمله خرد (که شاهنامه خود خردنامه بوده و خرد نیروی اندیشمند و شناسنده در آدمی و درجه کمال عقل است)، دین‌مداری (شاهنامه بازگوکننده زندگی تاریخی و نیز زیست‌اساطیری ایرانیان است و اصلاً اسطوره روایت‌نماین و رمزگونه جهان بینی مقدس و دین‌مدارانه است)، دامن‌داری («استوارترین رکن بینش سیاسی-فلسفی فردوسی داد است» و بنیاد داد بر خرد استوار است)، جغرافیای تاریخی (که برای نمونه خاندان ساسانی پهلوان که از سوی پادشاهان ایران بر سستان و کابل و بخش‌هایی از هند فرمان می‌راندند و به‌گاه سختی‌ها برای نگاهداشت کبان ایرانی از کزند می‌کوشیدند، نمود کامل چیرگی ایران بر جغرافیای تاریخی است) و زبان ملی که این گزاره توضیحی بیشتر می‌طلبد و در ادامه خواهد آمد؛ پس از سرایش شاهنامه و بازنده‌شدن زبان فارسی، زبانی ملی پدیدار شد که در هم‌زیستی گویش‌های محلی، با داربودن توانایی واژگانی در مقام زبان نگارش و نیز آموزش و پرورش، «ابزار ارتباط جمعی» یکایک مردم ایران شد. زبان آینه خودآگاهی و هویت و حیات و روح یک ملت بوده و به این گونه زبان فارسی با بُن‌مایه و پیشینه‌ای دراز به‌عنوان یکی از ستون‌های مهم هویت ملی ایرانیان شناخته می‌شود؛ چراکه اسطوره و تاریخ و فرهنگ و هنر همه ایرانیان در این زبان تجلی یافته و پایدار شده است بنابراین فردوسی با سرایش شاهنامه و بازنده‌کردن زبان فارسی گزاره‌های فرهنگی، باورهای کهن، جهان‌گرا درام از سخن چون بهشت/ازین پیش تخم سخن کس نکشت

برگزیده‌ها

کنعانی: با آمریکا مذاکرات
با واسطه داریم

خطر کیمیا علیزاده
برای ایران؟

نگاهی به مستند سه‌بعدی درباره زندگی آنسلم کیفر
(۱۹۴۵) نقاش و مجسمه‌ساز آلمانی تبار

آنسلم در قاب ویم وندرس

روایت دانشجویان دند دانشگاه
از تشدید محدودیت‌ها و برخوردهای انضباطی
قفل‌شدگی دانشگاه

در کجای تاریخ ایستاده‌ایم؟
در میانه گسل یا کرانه گذار؟

نگاه

حال غرقه در دریا

یادداشتی از قادر باستانی

یادداشت

چاره‌های نداریم
باید از خواب بیدار شویم!

حسین حقگو

کارشناس اقتصادی

«بعضی هستند که نسب به سلطانی یا پادشاهی می‌رسانند لیکن روزگار بتدریج از اوج رفعت به حوضی ذلتشان انداخته است و مانند اهرام، از قاعده عریضی به نوک تیزی ختم شده‌اند؛ برخی نیز از طبقات پست سر برآورده و بتدریج مدارج تعالی را پیموده‌اند تا از مرز خوانین بزرگ شده‌اند، به قسمی که این تفاوت مابین آن دو دسته هست که گروهی آن بوده‌اند که اکنون نیستند و گروهی دیگر، آن هستند که قبلاً نبوده‌اند. (دن کیخوت) حاصل اقتصاد جدید بی شک بر هم زدن اصالت‌های کاذب و برکسی نشاندن شایستگی‌ها و شایستگیان بر اساس منطق آزادی و رقابت، البته در حد مقدرات بشری بوده است. یک قرن بعد از انتشار رمان «دن کیخوت» که سرگذشت فرد خیالی‌پروری است که خود را شوالیه می‌پندارد و به نبرد با دشمنان فرضی از اینجا به آنجا می‌شتابد، «ثروت ملل» قواعد تحرک آزاد انسان‌ها و تحقق آرزوهایشان و گسست از ساختار متصل فئودالی را ترسیم می‌کند.

- مروری بر اندیشه‌ها و نظریات اقتصادی برای روزنامه نگاران و پژوهشگران اقتصادی | سعید لیلز
- اقتصاد رسانه | حجت میرزایی
- خلاقیت و نوشتن از خیابان (روایت‌هایی که در کف خیابان شکل می‌گیرند) | علی دهقان
- واکاوی موازین قانونی فعالیت‌های مطبوعاتی | مهدی صاحبی پسندیده
- کمی گفتگو درباره جامعه ترسناک بی گفتگو | شهاب الدین طباطبایی
- آموزش عکاسی پایه | مهرداد شیخانی
- تولید محتوای مولتی مدیا در رسانه و شبکه‌های اجتماعی | سینا رحیم پور
- رسانه و جنسیت | شهرزاد همتی
- گرافیک مطبوعات | حسین توکلی

برای ثبت نام و کسب اطلاع در مورد کلاس‌ها به شماره زیر در واتساپ پیام دهید ۰۹۱۰۲۰۴۳۹۲۴

شروع دوره از نیمه خرداد ماه

مدرسه کاربردی هنر و علوم ارتباطات «روزنامه شرق»

دومین دوره آموزشی خود را برگزار می‌کند